

Diplomová práce  
**PRAVOMOCI PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY**  
Matěj Plachý

**Posudek vedoucího práce**

Pan Matěj Plachý předložil diplomovou práci na téma „*Pravomoci prezidenta České republiky*“, která je v rozsahu 57 stran textu a je rozdělena na do pěti kapitol, které jsou doplněny o úvod a závěr a cizojazyčné resumé. Rozsah práce odpovídá požadavkům uvedeným v čl. VI. odst. 4 vyhlášky děkana FPR č. 44D/2017, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce, kdy vykazuje 57 formátovaných stran a 66 normostran. Autor si ne zvolil žádný výslovný cíl své práce, jakož i nedefinoval metodologii pro její zpracování.

V první kapitole se autor snaží o definici pojmu prezidenta republiky, kdy se autor uchyluje k parafrázování legální definice z Ústavy ČR. Nicméně bylo by možná vhodnější se zamyslet nad postavením prezidenta republiky v systému dělby moci, a to teoreticky v parlamentní republice, tj. jaká jsou teoretická očekávání od funkce prezidenta republiky, či jaké jsou variability. Autor kapitolu doplňuje krátkým pojednáním o kanceláři prezidenta republiky, která je informativně popisná. Možná by stálo za to se spíše zaměřit na její postavení, právní charakter a pravomoci a zejména pak vztah k prezidentovi.

Druhá kapitola práce je pak věnována historii, kterou autor rozpracovává od roku 1918, v této kapitole je zcela jasně patrné, že autor při zpracování práce postupoval velmi ukvapeně, kdy je vidět, že si postavení prezidenta republiky v době první a druhé republiky dovozoval pouze z učebnic právních dějin a případně soudobých učebnic. Co však chybí je analýza jednak důvodů pro samotnou konstrukci funkce prezidenta v prozatímní stavě a následně v ústavě z roku 1920, kdy toto bylo přímo závislé na vztahu mezi jednotlivými představiteli československé moci, zejména jistý ambivalentní vztah mezi dr. Kramářem, dr. Rašínem a prof. Masarykem, který se projevil právě v Prozatímní ústavě, a který byl následně obejit při tvorbě ústavy z roku 1920. Co rovněž v kapitole postrádám je větší analýza zakotvení prezidenta v systému dělby moci. Zcela absentuje období prozatímního zřízení čs. vlády v Londýně, které je však poměrně zásadní pro poválečnou obnovu státnosti a funkce prezidenta republiky.

V třetí kapitole autor rozpracovává postavení prezidenta republiky, kdy autor vychází bez dalšího z gramatického výkladu Ústavy a prezidenta řadí do moci výkonné. To je sice jedno z možných řazení, ale nikoliv jediné a všeobecně uznávané. Jak již bylo uvedeno výše, absence zařazení prezidenta do systému dělby moci v parlamentní republice je výtkou, která tuto práci provází v celém jejím rozsahu.

V rámci pojednání odpovědnosti prezidenta republiky, by stálo kromě rekapitulace znění Ústavy, tj. že prezident není odpovědný ze své funkce, a že za jeho rozhodnutí v kontrahovaných pravomocech odpovídá vláda, se zaměřit na i v zásadě aktuální problémy spojené s odpovědností, a to jednak odpovědnost v civilním sporu a v podstatě i s tím spojenou pasivní legitimaci prezidenta nebo kanceláře prezidenta pro takové spory, kdy jasným

příkladem je spor o Peroutkův článek a s tím spojenou žalobu paní Kaslové. Nicméně to bude jistě jedním z témat rozpravy při obhajobě.

Kapitolu doplňuje pojednání o zavedení přímé volby prezidenta republiky, kdy však autor tuto skutečnost pouze akcentuje s komentářem, že by neměla mít vliv na postavení prezidenta republiky v parlamentním systému vlády. V závěru kapitoly autor sumarizuje náměty současného prezidenta na změnu pravomocí prezidenta.

Čtvrtá kapitola je pak o nekontrasignovaných pravomocích, kdy je třeba možné namítnout, že vhodnější označení by bylo pravomoci samostatné. Kapitola je veskrze popisná, autor ji doplnil grafem o udělení milostí jednotlivými českými prezidenty, možná při numerické analýze byl však bylo lepší graf pojmut i vzhledem k jednotlivým druhům milostí.

V pojednání o prezidentských vetech autor zmiňuje situaci vetovaného zákona na konci funkčního období Poslanecké sněmovny, kde zmiňuje, že nová sněmovna pak již nepokračuje v projednávání návrhů předchozí sněmovny. Možná by bylo vhodné se zaměřit na to proč tomu tak je, odkud se tento postup vzal, jako součást parlamentní formy vlády.

V navazující kapitole se autor pak věnuje pravomocem dle čl. 63 Ústavy, kde se autor věnuje povaze samotného aktu kontrasignace a dochází k závěru, že v ČR je kontrasignace aplikovaná jako právní, tj. tzn. že kontrasignující orgán potvrzuje právní správnost nikoliv politický souhlas. Autor k tomu neuvádí žádné zásadní odůvodnění, což je škoda. Samotné posouzení kontrasignace je velmi diskutovatelné, protože ne vždy je lez chápat pouze čistě za právní schválení. Autor rovněž nijak nebere v potaz, že jsou rozhodnutí prezidenta, které jsou vždy odrazem politické vůle, ale spíše vlády a tím i většiny, i když mohou jít proti názoru prezidenta, zde pak je otázka, zda má hlava státu právo odmítnout kontrasignaci. Co je opomenuto je pak otázka odpovědnosti, když za rozhodnutí prezidenta dle čl. 63 odpovídá vláda, není přece zcela jasně možné, aby se k návrhům prezidenta na jeho rozhodnutí politicky nepostavila. Uvedený příklad amnestie prezidenta Klause je právě spíše vadným příkladem, když je patrné, že vláda sama s amnestií nebyla srozuměna, ale přesto podpis prezidentovi neupřela, ale na druhou stranu se úporně snažila od amnestie distancovat.

V krátkosti je nastíněn případ amnestie prezidenta republiky z roku 2013, kdy však není patrné, do jaké míry považuje autor tuto amnestii za problematickou či dokonce právně závadnou, a to i přes to, že v souvislosti s ní zmiňuje i podání žaloby na prezidenta republiky pro velezradu k Ústavnímu soudu.

V závěru pak autor připojil dotazníkové šetření, které je zajímavým doplněním práce. Samotné šetření sice sděluje výsledek, který v zásadě ukazuje to, že respondenti by na funkci prezidenta mnoho neměnili. Vypovídací hodnota tohoto šetření je však velmi nízká, protože autor nesdělil zásadní informace o formě sběru dat, počtu respondentů, jejich sociálního zázemí.

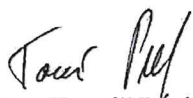
Předložená diplomová práce je zpracována na téma aktuální, a to jak běžné politické diskusi tak i v odborné sféře. Za zásadní vadu práce považují jako její vedoucí, její úspěchanost. Autor práci zpracoval doslova za minutu dvanáct, tj. těsně před lhůtou pro odevzdání. Sice to není předmětem posouzení, ale jako vedoucí práce musím konstatovat, že práce je oproti prvním předloženým verzím kompaktnější a věcně více zaměřená, to však neznamená, že jí lze hodnotit výrazně kladně. Práci sráží právě její ukvapenost a stručnost, která vede k tomu, že

téma je zpracováno pouze plytce. Chybí zásadní ústavněprávní analýza postavení prezidenta, převládá popis právního stavu, a to i přes to, že je patrné, že autor má určitý názor na danou problematiku. Ten však mnohdy uvádí bez bližšího odůvodnění. Za zásadní považuji absenci vymezení role prezidenta v modelu parlamentní republiky a její konfrontaci si českým ústavním modelem.

Práce vykazuje v systému THESES **6% shodu**, kdy se jedná o shodu vykazovanou jednak s právními předpisy či citacemi z ustanovení ústav, které se objevují i v jiných kvalifikačních pracích. Předložená diplomová práce vykazuje široké spektrum pramenů, kdy bohužel absentují cizojazyčné zdroje (i když vzhledem k tématu celkem pochopitelně), autor pracuje uspokojivě s citační normou. Předložená diplomová práce Matěje Plachého splňuje, i přes všechny výhrady uvedené v tomto posudku, požadavky kladené na vědeckou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě**. V případě výborné a úspěšné obhajoby práce navrhuji, i s ohledem na výtky uvedené v posudku, aby tato byla ohodnocena stupněm **dobře**.

K obhajobě navrhuji autorovi, aby vyjádřil k problematice právního charakteru rozhodnutí prezidenta republiky, ve světle judikatury správních soudů a soudu ústavního, zejména, nikoliv však pouze, ve vztahu k jmenování profesorů, či soudců.

V Praze dne 29. dubna 2019

  
JUDr. Tomáš Pězl

